

χουν τὴν σοφὴν φωνὴν τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀντελάλησαν ἀρας καὶ ὕβρεις ἀγοραίας καὶ ἀγρίας. Οἱ δρᾶσαι τῶν αἰκιῶν κατὰ τοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους ἐκαλοῦντο πρὸ τοῦ ἐν Κορίνθῳ ἐδρεύοντος προαίτορος, δυστροποῦντες δὲ προσήγοντο διὰ τῆς βίας ὑπὸ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως.

Ἔνεκα τῆς σφοδρᾶς μετὰ τῶν ῥητόρων Ἰουλιανοῦ καὶ Ἀφίνου διχονοίας οἱ μαθηταὶ αὐτῶν ἦλθον εἰς χεῖρας ἀχροαταί τοῦ πρώτου ἦσαν οἱ Σύροι, περὶ τὸν δεύτερον δὲ συνηγμένοι ἦσαν οἱ Σπαρτιάται. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν οἱ Σύροι ἡσθάνθησαν ὅλον τὸ βάρος τῆς λακωνικῆς πυγμῆς· ἀλλ' οἱ Σπαρτιάται ὅπως ἀπαλλαγῶσιν ἐνδεχομένων ἐνοχλήσεων κατήγγειλαν τοὺς δαρέντας ὡς ταραξίας. Ὁ ἀνθύπατος, θέλων νὰ δείξῃ παραδειγματικὴν αὐστηρότητα πρὸς περιστολὴν ἅπαξ διὰ παντός τοιούτων ἀτιθήσων ὁρμῶν, διέταξε νὰ προσαγάγῃ τὸν Ἰουλιανὸν καὶ τοὺς μαθητάς αὐτοῦ ἄλυσοδέτους εἰς Κόρινθον.

Πρῶτος ἐκλήθη ὁ κορυφαῖος τῶν μνηστῶν, ὁ ἀκρωμίτης τῶν Σπαρτιατῶν, ὁ ἠθικός αὐτουργός τοῦ σκανδάλου Θεμιστοκλῆς· μετ' αὐτοῦ πρὸ τοῦ δικαστηρίου ἐνεφανίσθη καὶ ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ Ἀφίνης.

— Τί ζητεῖς σὺ ἐδῶ! εἶπεν ὀργίλως ὁ ἀνθύπατος.

— Θανάσιμος ἀγωνία ὑπὲρ τῶν ἀγαπητῶν μου τέκνων συνταράσσει τὴν καρδίαν μου! ἀπήντησε μετὰ πάθους ὁ ῥήτωρ.

Μετ' ὀλίγον ἐκλήθησαν καὶ οἱ κατηγοροῦμενοι· ἡ δὲ οἰκτρὰ αὐτῶν θέα ἐμαρτύρει εὐγλωττῶς τίνες ἦσαν οἱ δόντες καὶ τίνες οἱ λαβόντες τὰς αἰκίας. Ὁ λόγος ἐδόθη εἰς τοὺς ἐνάγοντας, ὁ δὲ Ἀφίνης ἤτοιμάσθη νὰ ἐκφωνήσῃ τὸν ἐπίτιδες μετὰ πάσης ἐπιμελείας παρασκευασθέντα λόγον. Ἀλλ' ὁ κακεντρεχὴς ἀνθύπατος ἀπήτησε νὰ ὁμιλήσῃ αὐτοπροσώπως ὁ τὴν καταγγελίαν ὑπογράφας· οὗτος δὲ ἦτο ὁ Θεμιστοκλῆς. Τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο παρεξάλισε τοὺς Σπαρτιάτας ὡς βαρεῖα κατὰ κεφαλῆς αὐτῶν πληγὴ ῥοπάλου. Ὁ Θεμιστοκλῆς ἔγεινε κάτωχρος, ἔδηξε τὰ χεῖλη του καὶ ἔστρεψεν ἀγωνιώδεις βλέμματα πρὸς τοὺς συναδέλφους αὐτοῦ. Ἐν ἀκαρεὶ διεψεύσθησαν αἱ περὶ τοῦ πανηγυρικοῦ θριάμβου ἐλπίδες, οἱ προῦπολογισμοὶ περὶ τῶν παταγωδῶν, ἀτελευτήτων χειροκροτημάτων, δι' ὧν ἐμελλον νὰ χαιρετίσῃ τὸν παθητικὸν ἐπίλογον τοῦ σχολαρχικοῦ λόγου.

Ἐν τῇ ἐπελθούσῃ βαθεῖα σιγῇ ἐδράξατο τοῦ λόγου ὁ Ἰουλιανός, ὁ διδάσκαλος τῶν κατηγορουμένων.

«Δικαιοῦσθε ἀνθύπατε, ἐν μιᾷ στιγμῇ μετεμόρφωσας τὸν Ἀφίνην εἰς σιγηλὸν Πυθαγόραν. Τοιαύτην πυθαγόρειον σοφίαν ἐδίδαξε καὶ τοὺς μαθητάς αὐτοῦ. Λοιπὸν ἰδοὺ! ἐγὼ προσκαλῶ τὸν Προαίρεσιον, ἕνα τῶν μαθητῶν μου, νὰ ὁμιλήσῃ,

καὶ θὰ ἰδῇς ὅτι οἱ ἰδικοί μου μαθηταὶ ἀσχοῦνται ὄχι εἰς πυθαγόρειον σιγὴν ἀλλ' εἰς ἀττικὴν εὐγλωττίαν».

Ὁ Προαίρεσιος ἐξῆλθε τοῦ ὀμίλου τῶν συμφοιτητῶν αὐτοῦ καὶ προσήλθεν εἰς τὸ μέσον. Τότε ἐφώνησε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰουλιανός·

— Λέγε, Προαίρεσιε· τῶρα δὲ εἶνε ἡ στιγμή τῶν λόγων!

Παρενθὺς ὁ κεχαρισμένος μαθητὴς αὐτοῦ ἡτοσχεδίασε λαμπρὸν, τεχνικώτατον ἐπιδεικτικὸν λόγον. Ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον δὲν ἐλησημονήθη ὁ πλήρης τόνου καὶ ἐξάρσεως ἐπίλογος αὐτοῦ: «Ἄν ἐπιτρέπῃ ὁ νόμος ἀθῶοι νὰ αἰκίζωνται, ἔπειτα νὰ σύρωνται δέσμιοι ὡς κατηγορούμενοι, νὰ γίνωνται δὲ πιστευτοὶ οἱ λόγοι τῶν ἐνόχων, τότε ἄς εἶνε καὶ ἄς μείνῃ ἡ πόλις ὑποχείριος εἰς τὸν Θεμιστοκλῆ!»

Καὶ αὐτὸς ὁ σοβαρὸς Ῥωμαῖος ἀνεπήδησεν ἐκ τῆς δικαστικῆς αὐτοῦ ἑδρας καὶ τὴν πορφυροκόσμητον τήβεννον αὐτοῦ σείων ἐχειροκρότησεν ἐνθουσιωδῶς ὡς ἀπλοῦς φοιτητὴς τὸν εὐγλωττον ῥήτορα. Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ ἠθώωθησαν πανηγυρικῶς καὶ ἀφέθησαν ἐλεύθεροι· ἐλεύθερος ἐπίσης ἀφέθη καὶ ὁ Ἀφίνης, ὁ διδάσκαλος τῆς ἐτέρας μερίδος. Ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ πρὸ πάντων ὁ Θεμιστοκλῆς ἡσθάνθησαν ἐπὶ τῶν νῶτων αὐτῶν τὴν δριμύτητα τῶν λακωνικῶν μαστίγων.

[Ἔπεται τὸ τέλος]

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ

ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

Στεφάνῳ Ξενοπολίῳ.

Νὰ ποῦ ροδιῆζει ἀσύγκριτα τόσες πλαγίεις ἡ αὐγούλα
Κι' οἱ ἄγριοι κρῖνοι ἀνοίγουνε λουσιμένι στὴ δροσυῦλα!
Στὸ δάσος τ' ὀλοφούντωτο μύρια πουλιὰ λαλοῦνε
Καὶ τὰ ρυάκια ἀφρόδρσα γλυκὰ γοργοκυλοῦνε.
Καὶ σὺ, ἐμμορφιά μου ἀτίμητη, ξανθογαλανομάτα,
Θωρεῖς στὰ κρυσταλλόνερα τὰ κάλλη σου τάφρατα.
Στὴ διὰ σου τὰ λούλουδα σὲ χαιρετοῦν σκυμμένα
Καὶ μὲ μιὰ γλώσσα ὀλόμυρη κρυφομιλοῦν γιὰ σένα...
Τὴ νύχτα θὲ νὰ πέρασες στὰ ῥίκια ξαπλωμένη,
Βλέπω μὲς τὰ χρυσόμαλλα κίπερη σκαλωμένη
Καὶ τόρα μὲ χτυπόκαρδο παραμυνεύεις μόνη
Νὰ ἰδῇς ἀπ' τὰ χαμόκλαδα διαβάτης μὴ σιμόνει.
Μὰ νά, στὸ βάτο ἐπιάστηκε τὸ καναβὶ φουστάνι
Καὶ σκαρπινάκι ἀτίμητο ἀπὸ μετὰξὶ ἐφάνη.
Ἀρχοντοπούλα ἀστόχαστη, τὰ ρούχα σ' ἐπροδῶσαν!
Ποιὰ εἶνε ἡ νειὰ ἡ πεντάμορφη τὰ μυροδένδρια ἐννοῶ—
Πρόσεξε! μὲς τὰ ἔλατα οἱ Σάτυροι γελοῦνε [σαν...
Κ' οἱ Φαῦνοι ἀπ' τὰ φυλλώματα πονηροφλυαροῦνε...
Νᾶξερα ποῖος σ' ὠδήγησε σὲ τοῦτο τὸν αἰῶνα,
Τόσφ πεζὸ καὶ ἀναισθήτο, ποῦ ζῇ κανεὶς μὲ ἀγῶνα.
Νὰ παῖξης χωρὶς στήριγμα παρχμικρὴς ἐλπίδας,
Τοῦ Μελισβίου τὸ εἰδύλλιο καὶ τῆς ξανθῆς Χλωρίδας!

(Enrico Panzaecchi)

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ